

Universiteit Antwerpen
Bachelor in de diergeneeskunde
(academisch gerichte bachelor)

Inhoud

1	Samenvattende conclusie	3
2	Besluit	4
3	Werkwijze en verantwoording	5
	3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie	5
	3.2 Domeinspecifiek referentiekader	6
	3.3 Overwegingen NVAO	6
4	Opleiding	8
5	Beoordeling	9
	5.1 Doelstellingen opleiding	9
	5.2 Programma	10
	5.3 Inzet van personeel	12
	5.4 Voorzieningen	13
	5.5 Interne kwaliteitszorg	14
	5.6 Resultaten	15
6	Oordelen visitatiecommissie	17
7	Oordelen NVAO	18
8	Opmerkingen en bezwaren	19

1 Samenvattende conclusie

Bij brief van 29 april 2010 heeft de Universiteit Antwerpen bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag tot accreditatie ingediend voor de opleiding Bachelor in de diergeneeskunde (academisch gerichte bachelor) steunend op een visitatierapport uitgevoerd door een evaluatieorgaan i.c. de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR). De aanvraag is ontvangen op 6 mei 2010.

Procedurele eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De visitatiecommissie heeft het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door het evaluatieorgaan;
- Het referentiekader gehanteerd door de visitatiecommissie bevat alle onderwerpen en facetten van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO (accreditatiekader) inclusief een domeinspecifieke vertaling. De facetten worden wel in een afwijkende volgorde behandeld;
- De visitatiecommissie heeft de beslisregels beschreven in het accreditatiekader adequaat toegepast;
- De gevolgde procedure is in overeenstemming met het toetsingskader voor de werkwijze van de VLIR en VLHORA als evaluatieorgaan of de erkenningsregeling van andere evaluatieorganen.

Inhoudelijke eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het oordeel van de visitatiecommissie over de kwaliteit van de opleiding is mede gebaseerd op een vergelijking met verwante opleidingen en zo mogelijk internationaal gehanteerde normen voor opleidingen in het relevante domein;
- In het visitatierapport vastgesteld door de visitatiecommissie is voldoende gemotiveerd waarom de opleiding al dan niet aan de criteria van het beoordelingskader (hoofdstuk 2) voldoet zodat voldoende generieke kwaliteitswaarborgen voorhanden zijn. Het visitatierapport behandelt minimaal de zes in het accreditatiekader genoemde onderwerpen, waarbij per onderwerp aan alle facetten aandacht wordt besteed. Voor ieder facet is een oordeel gegeven op de vierpuntsschaal op basis waarvan per onderwerp een oordeel volgt. De oordelen zijn onderbouwd met feiten en analyses. Het visitatierapport wordt afgesloten met een samenvattend oordeel over de opleiding;
- Het visitatierapport geeft inzicht in de kwaliteit van de visitatiecommissie. Het visitatierapport bevat informatie over de omvang en de samenstelling van de visitatiecommissie, en over haar onafhankelijkheid, deskundigheid en gezaghebbendheid.

2 Besluit

betreffende de accreditatie van de Bachelor in de diergeneeskunde (academisch gerichte bachelor) van de Universiteit Antwerpen.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in de diergeneeskunde (academisch gerichte bachelor) van de Universiteit Antwerpen goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen, die te Antwerpen wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2010-2011 tot en met het einde van het academiejaar 2017-2018.

Den Haag, 4 augustus 2010

Voor de NVAO,

Lucien Bollaert
(bestuurder)

3 Werkwijze en verantwoording

Bij brief van 29 april 2010 heeft de Universiteit Antwerpen bij de NVAO een accreditatieaanvraag ingediend voor de opleiding Bachelor in de diergeneeskunde (academisch gerichte bachelor) steunend op een visitatierapport van een evaluatieorgaan i.c. de VLIR. De aanvraag is ontvangen op 6 mei 2010.

De NVAO heeft deze aanvraag beoordeeld aan de hand van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005), conform de Handleiding accreditatie Vlaamse Gemeenschap (8 mei 2007) en het Reglement tot bepaling van bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en Toets Nieuwe Opleiding ten aanzien van hogeronderwijsopleidingen in de Vlaamse Gemeenschap (14 februari 2005).

3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie

Evaluatieorgaan: VLIR.

Visitatiecommissie:

- Voorzitter:
  - prof. dr. Johanna Fink-Gremmels-Gehrman, hoogleraar veterinaire farmacologie, biofarmacie en klinische toxicologie, Faculteit Diergeneeskunde, Universiteit Utrecht;
- Leden:
  - prof. dr. Stanny Geerts, hoogleraar diergeneeskunde, Instituut Tropische Geneeskunde Antwerpen;
  - em. prof. dr. Joost Lowyck, bijzonder gasthoogleraar Faculteit Psychologie en Pedagogische wetenschappen, Katholieke Universiteit Leuven;
  - prof. dr. Marc Vandevelde, hoogleraar en directeur Departement Klinische Diergeneeskunde, Universiteit Bern;
  - Barbara Thielman, student diergeneeskunde, Universiteit Gent.

Secretarissen:

- Jasper Stockmans, stafmedewerker VLIR;
- Pieter-Jan Van de Velde, stafmedewerker VLIR.

De Erkenningscommissie heeft bij besluit van 26 juni 2008 bevestigd dat de samenstelling van deze visitatiecommissie voldoet aan de criteria van onafhankelijkheid die gelden voor de opleidingen van ambtshalve geregistreerde instellingen.

Ter voorbereiding van de visitatie is aan de instelling gevraagd om een uitgebreid zelfevaluatie rapport op te stellen. Het zelfevaluatie rapport bevat naast feitelijke beschrijvingen per onderwerp en per facet van het accreditatiekader ook de toekomstperspectieven en een kritische sterkte-zwakteanalyse. Daarnaast is een aantal verplichte bijlagen opgenomen

De visitatiecommissie hield haar installatievergadering op 12 september 2008. Tijdens deze vergadering zijn de commissieleden nader ingelicht over het visitatieproces en hebben zij zich concreet voorbereid op het af te leggen bezoek. Ook heeft de visitatiecommissie op deze

vergadering haar referentiekader geformuleerd. Daarnaast is het programma van het bezoek opgesteld en is een eerste bespreking gehouden van het zelfevaluatie rapport.

Het locatiebezoek vond plaats op 17, 18 en 19 december 2008. De visitatiecommissie heeft gesprekken gevoerd met alle geledingen betrokken bij de opleiding. Ook is een veelheid van documenten ter inzage gelegd. Het bezoekschema voorzag in gesprekken met opleidingsverantwoordelijken, studenten, assistenten, docenten en facultaire en opleidingsgebonden beleidsmedewerkers, alsook in een bezoek aan de faciliteiten, een gesprek met de afgestudeerden van de opleiding en een spreekuur waarop de visitatiecommissie bijkomend leden van de opleiding kon uitnodigen of waarop personen op een vertrouwelijke wijze door de visitatiecommissie konden worden gehoord.

Tot slot heeft de visitatiecommissie haar bevindingen, conclusies en aanbevelingen vastgelegd in een visitatierapport. De opleidingsverantwoordelijken van de opleiding is in de gelegenheid gesteld om op het conceptrapport te reageren.

3.2 Domeinspecifiek referentiekader

Bij de beoordeling is de visitatiecommissie Diergeneeskunde (academisch gerichte bachelor, Universiteit Antwerpen) en Laboratory Animal Science (master na master, Universiteit Gent) uitgegaan van een referentiekader met algemene doelstellingen, eindtermen en kwaliteitseisen. De visitatiecommissie heeft tevens een aantal domeinspecifieke eisen geëxpliciteerd. Bij het opstellen van het referentiekader heeft de visitatiecommissie een aantal bronnen geraadpleegd:

- het referentiekader gehanteerd door de Faculteit Diergeneeskunde te Gent;
- het referentiekader gehanteerd door de Faculteit Diergeneeskunde te Utrecht (2007–2008);
- de documentatie van EAEVE (European Association of Establishments for Veterinary Education);
- het rapport van de onderwijsvisitatie Biomedische Wetenschappen en Biomedische Informatiekunde van QANU (Stichting Quality Assurance Netherlands Universities);
- rapporten en eindtermen van de AAALAC (Association of the Assessment and Accreditation of Laboratory Animal Care) en de FELASA (Federation of European Laboratory Animal Science Associations).
- de doelstellingen en eindtermen van de opleiding opgenomen in het zelfevaluatie rapport;
- het Vlaamse structuurdecreet;
- het NVAO-toetsingskader.

Het referentiekader is voor het locatiebezoek voorgelegd aan de opleiding en tijdens het bezoek met de opleiding bediscussieerd.

3.3 Overwegingen NVAO

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het evaluatieorgaan heeft overtuigend aangetoond dat het oordeel in onafhankelijkheid tot stand is gekomen. Uit het onafhankelijkheidsbesluit van de Erkenningscommissie en de onafhankelijkheidsverklaringen van de commissieleden blijkt tevens dat de commissieleden in onafhankelijkheid tot hun oordeel zijn gekomen. De NVAO concludeert dat de visitatie en het beoordelingsproces in volstrekte onafhankelijkheid hebben plaatsgevonden;
- De commissie bestond uit vijf leden inclusief een student. Op basis van de in het rapport beschreven informatie, waar onder cv's, heeft de NVAO vastgesteld dat onderwijsdeskundigheid en deskundigheid in de didactiek, de vakdeskundigheid binnen de discipline

en het afnemend veld en relevante deskundigheid op het gebied van internationale ontwikkelingen van de discipline aanwezig waren. De deskundigheid binnen de commissie omvatte voldoende de gehele breedte van de opleiding.

De visitatiecommissie was bijgevolg voldoende deskundig en gezaghebbend om de beoordeling uit te voeren.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met het visitatieprotocol, zoals voorgelegd bij erkenning of toetsing:

- Het rapport geeft voldoende aan dat het visitatieprotocol effectief werd gevolgd;
- In het rapport verklaart de visitatiecommissie dat de zelfevaluatie voldoende basis bood en dus voldoende zelfkritisch was;
- Het evaluatieorgaan heeft naar het oordeel van de NVAO overtuigend gegarandeerd dat de visitatiecommissie adequaat heeft gewerkt;
- De visitatiecommissie heeft de beschikking gekregen over eerdere visitatierapporten en heeft getoetst of de wijze waarop opleidingen met eerdere aanbevelingen en adviezen zijn omgegaan voldoende is.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met een domeinspecifiek referentiekader dat voldoet aan de eisen gesteld in de erkenningsregeling/toetsingsregeling en het NVAO kader. Daarbij is aangesloten bij:

- eisen gesteld door (buitenlandse) vakgenoten en de beroepspraktijk aan een opleiding in het domein;
- kaders gehanteerd in eerdere visitatie;
- indien beschikbaar beroepsprofielen;
- referentiekader aangereikt door opleiding, dat voldoende situering geeft van de opleiding in nationaal en/of internationaal verband en met betrekking tot de relevante beroepspraktijk.

Voorts komt de NVAO tot de volgende vaststellingen:

- De werkwijze van de visitatiecommissie bij de beoordeling van de opleiding Bachelor in de diergeneeskunde (academisch gerichte bachelor) van de Universiteit Antwerpen is zorgvuldig en gedegen geweest. De gevolgde werkwijze en procedure, en de geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;
- De visitatiecommissie heeft haar oordeel opgesteld en onderbouwd in overeenstemming met het visitatieprotocol en heeft de daarbij behorende beslisregels gevolgd. Voor de facetten geldt dat de analyses van de commissie duidelijk en consistent zijn, en ze leiden tot heldere conclusies. Op onderwerpniveau zijn de oordelen over de facetten op een juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies;
- De visitatiecommissie heeft hiertoe op een zorgvuldige wijze een domeinspecifiek referentiekader vastgesteld;
- Het kwaliteitsoordeel bij de toetsing is mede gebaseerd op een vergelijking met verwante andere opleidingen en internationaal geaccepteerde criteria voor opleidingen in het relevante domein;
- De visitatiecommissie heeft in haar advies een aantal kritische kanttekeningen opgenomen. De NVAO onderschrijft deze en brengt deze onder de aandacht van de opleiding;
- De visitatiecommissie heeft in het kader van het verbeterperspectief aanbevelingen in het visitatierapport geformuleerd.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de beoordeling van de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen, en dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd.

4 Opleiding

Beschrijving van de opleiding:

- instelling: Universiteit Antwerpen
- aard instelling: ambtshalve geregistreeerde instelling
- vestiging(en): Antwerpen

- graad en kwalificatie: Bachelor in de diergeneeskunde
- titel: -

- niveau en oriëntatie: academisch gerichte bachelor
- afstudeerrichtingen: -

- studieomvang : 180 studiepunten

- onderwijstalen: Nederlands
- studiegebied: Diergeneeskunde

- aard van de aanvraag: accreditatie

5 Beoordeling

De NVAO steunt haar besluitvorming op volgende elementen:

- Het accreditatierapport bevat een beoordeling per onderwerp en per facet¹;
- De NVAO hanteert bij de beoordeling van de onderwerpen de scores 'voldoende' en 'onvoldoende'²;
- Een accreditatiebesluit is positief indien alle samenvattende oordelen over de onderwerpen voldoende zijn. Het eindoordeel spreekt zich niet uit over gradaties in kwaliteit. Dit gebeurt door de visitatiecommissie die in haar rapport een score geeft per facet;
- De NVAO kan per facet volstaan met een verwijzing naar de bevindingen en de overwegingen van het bijhorende visitatierapport, m.a.w. ze kunnen door de NVAO worden overgenomen. Per facet wordt aangegeven of de NVAO de bevindingen en overwegingen van de visitatiecommissie bijtreedt. Indien dat niet het geval is draagt de NVAO een eigenstandige motivering aan³.

5.1 Doelstellingen opleiding

Facet 1.1 Niveau en oriëntatie opleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 1.2 Domeinspecifieke eisen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel visitatiecommissie

De opleiding Bachelor in de diergeneeskunde aan de Universiteit Antwerpen bereidt in de eerste plaats voor op de aansluitende masteropleiding van de Universiteit Gent. Volgens de visitatiecommissie (commissie) zijn de doelstellingen van de bachelor goed geformuleerd en streeft de opleiding een hoog niveau na. Zij beantwoordt daarbij aan de decretale eisen van een academisch gerichte bachelor en aan het referentiekader van de commissie. De toetsing van de domeinspecifieke eisen aan 'The Veterinary Science Benchmarking Statement' weet de commissie te waarderen. Wel beveelt de commissie aan om de internationale dimensie van de opleiding explicieter in de doelstellingen op te nemen. Verder adviseert de commissie de onderzoeksvaardigheden en het probleemoplossend vermogen aan te scherpen in de doelstellingen en om de aandacht voor kennis, vaardigheden en attitudes evenwichtiger te verdelen.

In meer algemene zin pleit de commissie voor een bredere gerichtheid van de doelstellingen, ook gezien het grote aantal buitenlandse studenten vooral afkomstig uit Nederland. De opleiding zou zich meer dan thans het geval is, moeten oriënteren op andere relevante masteropleidingen naast de bekende Gentse vervolgoopleiding. Een meer uitgesproken

¹ Art.7 en 8 van het reglement ' tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen in de Vlaamse gemeenschap', hierna 'reglement Bestuursbeginselen'

² Accreditatiekader en art. 58&1, eerste lid van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

³ Art.12 van het reglement Bestuursbeginselen

bestuurlijke en strategische samenwerking met de Universiteit Gent moet toelaten om de actuele ontwikkelingen in het vakgebied en in het diergeneeskundige onderwijs sneller hun weg te laten vinden naar de doelstellingen van de Antwerpse bacheloropleiding.

Conclusie NVAO

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp: doelstellingen opleiding. De NVAO beoordeelt het onderwerp Doelstellingen derhalve als **voldoende**.

5.2 Programma

Facet 2.1 Eisen academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.2 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 2.2 Relatie tussen doelstelling en programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.1 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 2.3 Samenhang programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.3 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 2.4 Studielast

De commissie stelt vast dat de studielast te zwaar is, vooral voor studenten die binnen de normtijd willen afstuderen. Het opnemen van mastervakken en het te beperkt reduceren van basisvakken in de bachelorjaren resulteren in een al te omvangrijk programma met een evenredig zware studiebelasting. Deze is hoog, niet alleen in het eerste jaar maar ook in het tweede jaar mede door het grote aantal practica. Inmiddels heeft de opleiding verbetermaatregelen geformuleerd vooral gericht op aanpassingen in het curriculum van het eerste bachelorjaar en een betere aansluiting van toekomstige studenten op een opleidingstraject met een sterk natuurwetenschappelijk karakter. Zowel diverse voorlichtingsactiviteiten als 'overbruggingsonderwijs' voor eerstejaarsstudenten worden genoemd. Overigens proefde de commissie een zekere terughoudendheid bij de opleiding voor een vermindering van het aantal uren. Voorts stelt de commissie vast dat het instrumentarium en de werkwijze voor het meten van de studietijd voor verbetering vatbaar zijn. Alles overziende oordeelt de commissie negatief over de studielast.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.5 *Studietijd* in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet niet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 2.5 Toelatingsvoorwaarden

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.9 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 2.6. Studieomvang

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.4 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 2.7 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.6 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 2.8 Beoordeling en toetsing

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.7 in het visitatierapport.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.
De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel visitatiecommissie

In het programma gaat voldoende aandacht uit naar kennisontwikkeling en het bijbrengen van een onderzoeksattitude. Via een stage wordt aansluiting gezocht bij de actuele beroepspraktijk. Deze stage heeft echter geen verplicht karakter. De commissie ziet ook enkele essentiële verbeterpunten. Zo kan de onderzoekscomponent prominenter in het programma aanwezig zijn. Het programma voldoet binnen de Vlaamse context, maar een betere aansluiting bij recente ontwikkelingen in het wetenschapsgebied is wenselijk. Een efficiëntere samenwerking met de Universiteit Gent is daarbij essentieel.

Het programma is een adequate concretisering van de vooropgestelde eindkwalificaties. Het huidige programma wordt vanaf het academiejaar 2008-2009 verzorgd en verloopt via vijf leerlijnen die nog verdere uitwerking behoeven. Positief is de commissie over de aanzet in het programma voor disciplineoverschrijdende elementen, praktische vaardigheden (met de stage) en internationalisering. Hoewel de commissie het initiatief met betrekking tot de leerlijnen waardeert, mist de commissie een doorgevoerde horizontale integratie. Zo kan het aantal traditionele basisvakken worden teruggebracht en kan meer ruimte worden voorzien voor keuzevakken. Een grotere samenhang tussen de opleidingsonderdelen zal in elk geval de studeerbaarheid in de eerste bachelorjaren ten goede komen, aldus de commissie.

De commissie oordeelt negatief over de studielast. De indaling van mastervakken in het bachelorprogramma en een te geringe reductie van basiswetenschappen in de bachelorjaren resulteren in een al te hoge studiebelasting. Bovendien zijn het instrumentarium en de werkwijze voor het meten van de studietijd niet toereikend.

Een groot aantal instromende studenten heeft een niet-natuurwetenschappelijke vooropleiding gevolgd. Voorts bedraagt het percentage buitenlandse studenten inmiddels meer dan 50%. De meeste van deze studenten zijn afkomstig uit Nederland, een kleiner aantal uit Duitsland. Om de grote en brede instroom op te vangen beschikt de opleiding over een uitgebreid instrumentarium. De resultaten van de genomen maatregelen blijven echter beperkt.

Samen met de opleiding erkent de commissie de problematiek van de instroom als een gevolg van het juridische kader. Het gebrek aan een toelatingsproef en aan een numerus clausus resulteert immers in een grote heterogene studentenpopulatie. Bij haar oordeelsvorming heeft de commissie dan ook rekening gehouden met deze belemmerende externe factoren.

Het programma voldoet met 180 studiepunten aan de decretaal vastgelegde eisen.

De opleiding hanteert als didactisch uitgangspunt het concept 'studentgecentreerd onderwijs' met een breed palet aan werkvormen en onderwijsmiddelen. De commissie waardeert de interactiviteit tijdens de hoorcolleges en het werken in kleine groepen ondanks het grote studentenaantal. Ook voor praktische vaardigheden is de nodige aandacht. Het gebruik van het elektronische leerplatform Blackboard kan nog worden uitgebreid.

De commissie constateert dat de verschillende evaluatiemethoden voldoende gericht zijn op de leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Wel is de examinering soms nog te zeer gericht op reproductie en kennis. Het tussentijds toetsen en de organisatie van proefexamens vindt de commissie een positieve ontwikkeling. De evaluatie en evaluatieprocedures verlopen voor alle betrokkenen transparant.

De commissie oordeelt alle facetten van het programma als positief uitgezonderd het facet studielast. Rekening houdend met de recente curriculumhervorming en de intense inspanningen van de opleiding om deze tekortkoming weg te werken, geeft de commissie het onderwerp programma een positieve beoordeling. Verder is de commissie zich ervan bewust dat een aantal verbeteruggesties op korte termijn niet haalbaar zijn, gezien het wettelijke kader dat resulteert in een onbeperkte instroom van een heterogene studentenpopulatie. Daarom acht de commissie het absoluut noodzakelijk dat de Universiteit Antwerpen en de Universiteit Gent een gezamenlijke visie ontwikkelen om de instroom in te beperken. Voor de commissie is dit in elk geval een prioriteit.

Conclusie NVAO

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp: Programma. De NVAO beoordeelt het onderwerp Programma derhalve als voldoende.

5.3 Inzet van personeel

Facet 3.1 Eisen academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 3.2 Kwantiteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 3.3 Kwaliteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel visitatiecommissie

De hoge onderwijslast ten gevolge van het omvangrijke curriculum laat weinig ruimte voor onderzoek. Toch weten de meeste personeelsleden onderzoek en onderwijs te combineren. Niettemin vindt de commissie het noodzakelijk om de wetenschappelijke output van de staf kritisch te volgen. Ondanks de beperkte inbreng van het beroepenveld is de commissie positief over de professionele ervaring en kennis van de bij de opleiding betrokken staf.

De commissie vindt het personeelsbestand in verhouding tot het aantal studenten acceptabel. De personeel-student ratio bedraagt 1:19.8. Om de huidige kwaliteit te bewaren, is het wel zaak om deze verhouding nauwlettend in de gaten te houden. Vooral door de hoge instroom in het eerste bachelorjaar dreigt een onevenwichtige situatie te ontstaan.

De vakinhoudelijke kwaliteiten van de academische staf is goed. De commissie is ook lovend over de bevolgen dynamiek van het opleidingsteam. Voorts meent de commissie dat de directe interactie en vlotte communicatie van de staf met de studenten veel voordelen biedt. Tot slot oordeelt de commissie ook positief over de verschillende mogelijkheden van onderwijsprofessionalisering waarvan de resultaten duidelijk zichtbaar zijn.

Conclusie NVAO

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp: Inzet van personeel. De NVAO beoordeelt het onderwerp Inzet van personeel derhalve als **voldoende**.

5.4 Voorzieningen

Facet 4.1 Materiële voorzieningen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.1 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 4.2 Studiebegeleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.2 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel visitatiecommissie

Colleges en practica vinden plaats op twee locaties: Campus Groenenborger en Campus Drie Eiken. De omvang en de kwaliteit van de huisvesting en de materiële voorzieningen zijn goed. De commissie is vooral lovend over de laboratoriumfaciliteiten, de bibliotheekvoorzieningen en de studielandschappen.

Zowel op centraal niveau als op niveau van de opleiding worden veel initiatieven genomen voor informatievoorziening en studiebegeleiding. Eerder kwamen de bijzondere inspanningen voor eerstejaarsstudenten al ter sprake. De commissie meent wel dat de studiebegeleiding vooral voor de ouderejaars zich meer zou moeten richten op probleemoplossend vermogen en zelfstandigheid. Studenten geven overigens aan zeer tevreden te zijn over de studiebegeleiding.

Conclusie NVAO

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp: Voorzieningen. De NVAO beoordeelt het onderwerp Voorzieningen derhalve als **voldoende**.

5.5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1. Evaluatie resultaten

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.1 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 5.2 Maatregelen tot verbetering

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.2 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 5.3 Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.3 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel visitatiecommissie

De commissie is lovend over het kwaliteitsbeleid van de instelling en over de implementatie ervan door de bacheloropleiding in de diergeneeskunde. De opleiding wordt op een gestructureerde manier periodiek geëvalueerd. Daarnaast bestaan verschillende informele elementen binnen het interne kwaliteitszorgstelsel. Eerder genoemde aandachtspunten zijn onder meer het vrij traditionele curriculum, de afstemming op internationale ontwikkelingen en het meten van de studietijd.

De uitkomsten van de evaluaties vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen tot de realisatie van de streefdoelen. Veel suggesties van de vorige visitatiecommissie zijn goed opgevolgd; andere eerder benoemde knelpunten vragen nog om aandacht. De commissie merkt alvast op dat de opleiding zeer gestructureerd te werk gaat en met veel dynamiek de verbeterpunten opvolgt. Daarbij is ook een rol weggelegd voor de studenten.

Het personeel wordt voldoende betrokken bij interne kwaliteitszorg zowel op centraal niveau als op opleidingsniveau. Voor studenten is de hoge studiebelasting een belemmering om op structurele wijze deel te nemen aan de interne kwaliteitszorg. Over de informele betrokkenheid van de studenten oordeelt de commissie wel positief. De alumni en het beroepenveld zijn vertegenwoordigd in de centrale bestuursorganen. De betrokkenheid van het beroepenveld op opleidingsniveau lijkt minder relevant maar de commissie meent toch dat dit ook voor een bacheloropleiding een meerwaarde kan hebben. Deze opmerking sluit aan bij de eerdere suggestie om de focus van de doorstroom te verleggen naar een bredere output dan enkel de masteropleiding van de Universiteit Gent.

Bijzondere aandacht vraagt de commissie voor de interactie tussen de kwaliteitszorgstelsels van de Universiteit Gent en de Universiteit Antwerpen in het algemeen en voor de gezamenlijke curriculumcommissie in het bijzonder. De commissie is zich ervan bewust dat de

bacheloropleiding zich beweegt binnen een continu spanningsveld van enerzijds aanpassen aan de Gentse masteropleiding en anderzijds het bewaren van een duidelijke eigen dynamiek. Daarom opteert de commissie voor een meer uitgesproken bestuurlijke samenwerking die het onder meer mogelijk moet maken om invulling te geven aan de noodzakelijk geachte aanpassing van het curriculum. Voorts wijst de commissie op het belang van het betrekken van buitenlandse universiteiten, ook gezien het grote aandeel van Nederlandse studenten.

Conclusie NVAO

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp: Interne kwaliteitszorg. De NVAO beoordeelt het onderwerp Interne kwaliteitszorg derhalve als **voldoende**.

5.6 Resultaten

Facet 6.1 Gerealiseerd niveau

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.1 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de basiskwaliteit.

Facet 6.2 Onderwijsrendement

De commissie vindt het rendement van de opleiding onvoldoende op basis van (a) significante afwijkingen van het gemiddelde van de aanverwante disciplines, en (b) een slaagcijfer onder de 50%.

Het programma kan door de gemiddelde student moeilijk in de voorziene tijd worden afgerond. Studenten die dat wel doen, vormen de absolute minderheid. Toch geven studenten aan dat het programma haalbaar is, mits een goede vooropleiding, een goede organisatie en de juiste studiehouding.

Samen met de opleiding meent de commissie dat het zorgwekkend laag slaagpercentage een onmiskenbaar knelpunt vormt en krachtige maatregelen vereist. De commissie waardeert dan ook de inspanningen van de opleiding om het tijt te keren en inmiddels is een lichte stijging van de slaagpercentages waarneembaar. Niettemin beoordeelt de commissie het facet Onderwijsrendement als negatief.

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.2 in het visitatierapport. De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet niet voldoet aan de basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel visitatiecommissie

De commissie stelt vast dat het niveau van studenten en alumni hoog is. De commissie meent dat de opleidingsdoelstellingen in grote mate gerealiseerd zijn na het succesvol doorlopen van het programma. De doorstroom naar de (Gentse) masteropleiding verloopt vrijwel probleemloos.

Het rendement van de opleiding is zorgwekkend laag en vormt een duidelijk knelpunt. Daarom heeft de opleiding krachtige maatregelen genomen waarvan de eerste resultaten inmiddels zichtbaar zijn worden. Niettemin beoordeelt de commissie dit facet als onvoldoende.

De commissie beoordeelt het facet Gerealiseerd niveau als positief en het facet Onderwijsrendement als negatief. Het onderwerp Resultaten beoordeelt de commissie als zijnde voldoende gezien de positieve vaststellingen over het gerealiseerde niveau en de duidelijke inspanningen van de opleiding om het rendement te verbeteren. Bovendien is het lage rendement mede bepaald door externe factoren waarop de opleiding weinig invloed heeft.

Conclusie NVAO

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score voldoende voor het onderwerp: Resultaten. De NVAO beoordeelt het onderwerp Resultaten derhalve als **voldoende**.

6 Oordelen visitatiecommissie

De onderstaande tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie uit hoofdstuk 5 weer.

ONDERWERP	ORDEEL	FACET	ORDEEL
1 Doelstellingen	voldoende	1.1 niveau en oriëntatie	goed
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	voldoende
2 Programma	voldoende	2.1 eisen gerichtheid	voldoende
		2.2 relatie doelstellingen - programma	voldoende
		2.3 samenhang programma	voldoende
		2.4 studielast	onvoldoende
		2.5 toelatingsvoorwaarden	voldoende
		2.6 studieomvang	ok
		2.7 afstemming vormgeving en inhoud	goed
		2.8 beoordeling en toetsing	voldoende
3 Inzet personeel	voldoende	3.1 eisen gerichtheid	voldoende
		3.2 kwantiteit	voldoende
		3.3 kwaliteit	goed
4 Voorzieningen	voldoende	4.1 materiële voorzieningen	goed
		4.2 studiebegeleiding	goed
5 Interne kwaliteitszorg	voldoende	5.1 evaluatie resultaten	goed
		5.2 maatregelen tot verbetering	voldoende
		5.3 betrokkenheid	voldoende
6 Resultaten	voldoende	6.1 gerealiseerd niveau	voldoende
		6.2 onderwijsrendement	onvoldoende

Eindoordeel visitatiecommissie: **positief**.

7 Oordelen NVAO

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	OORDEEL
1 Doelstellingen	voldoende
2 Programma	voldoende
3 Inzet personeel	voldoende
4 Voorzieningen	voldoende
5 Interne kwaliteitszorg	voldoende
6 Resultaten	voldoende

Eindoordeel NVAO: **positief**.

8 Opmerkingen en bezwaren

Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport.

De instelling heeft geen opmerkingen en/of bezwaren geformuleerd op het ontwerp van accreditatierapport.

Het accreditierapport is tot stand gekomen op basis van een externe beoordeling van de opleiding Bachelor in de diergeneeskunde (academisch gerichte bachelor) van de Universiteit Antwerpen uitgevoerd door de Vlaamse Interuniversitaire Raad.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 00

F 31 70 312 23 01

E info@nvaio.net

W www.nvaio.net

Aanvraagnummer #4381

De accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2010-2011 tot en met het einde van het academiejaar 2017-2018.